

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αθήνα 3-7-2015

Ατομική Γνωμοδότηση υπ' αριθ. 168/2015

Γνωμοδοτών: Βασίλειος Κουρούμαλης, Πάρεδρος ΝΣΚ,
Αριθμός Ερωτήματος : Αριθ. Πρωτ. Γ 51/24/23-6-2015 της Γενικής
Δ/σης Διοικ. Υπηρεσιών ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Δ/ση Διοικ.
Προσωπικού, Τμήμα Κατάστασης Προσωπικού.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται , εάν η υπηρεσία οφείλει να χορηγήσει
αντίγραφα των αποφάσεων μετάθεσης και βάσει ποίων
διατάξεων, των νέων υπαλλήλων στην ΕΥΠΕΑ για την
κάλυψη των αναγκών που δημιουργήθηκαν μετά
την μετάθεση των αιτούντων από την ανωτέρω υπηρεσία
κατ'εφαρμογή του άρθρ.19 του Ν. 3846/2010.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος η γνώμη μας είναι η εξής:

I. Με την υπ' αριθμ. Ρ 41/28/17-2-2015 απόφαση του Διοικητή του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ , μετατέθηκαν 13 υπάλληλοι του Ιδρύματος από διάφορες υπηρεσίες, και αφού τηρήθηκαν οι νόμιμες διαδικασίες , στην Υπηρεσία Εσόδων Υπ/των ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ΕΥΠΕΑ) προς αντικατάσταση 13 άλλων υπαλλήλων που υπηρετούσαν στην υπηρεσία ,αυτή και αποχώρησαν λόγω συμπλήρωσης πενταετίας κατ'εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 23 της με αρ. Φ 21/1639/1998 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοιν. Ασ. όπως αυτή αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις του αρθρ. 19 του Ν. 3846/2010.

Με την από 26-2-2015 εξώδικη δήλωση –διαμαρτυρία τους, προς τον Διοικητή του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, 12 από τους ανωτέρω αποχωρήσαντες εκτός των άλλων ζητούν να τους χορηγηθούν αντίγραφα των αποφάσεων με τις οποίες μετακινήθηκαν οι νέοι υπάλληλοι στην ΕΥΠΕΑ προς αντιατάστασή τους, δεδομένου, όπως ισχυρίζονται ότι έχουν ειδικό έννομο συμφέρον.

II. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

α) Στο άρθρο 5^Α παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζεται ότι: «Καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση όπως νόμος ορίζει. Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο μόνον εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος και προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων». Εξάλλου, στο άρθρο 10 παρ. 1 και 3 ορίζεται ότι: «1. Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με το νόμο.....3. Η αρμόδια υπηρεσία ή αρχή υποχρεούται να απαντά στα αιτήματα για παροχή πληροφοριών και χορήγηση εγγράφων, ιδίως πιστοποιητικών, δικαιολογητικών και βεβαιώσεων μέσα σε ορισμένη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των 60 ημερών, όπως νόμος ορίζει».

β. Στο άρθρο 5 του Ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας ΦΕΚ Α'—35) ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις 2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. 3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβλάπτεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, διοικητικών, αστυνομικών ή

στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης. 4. Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται: α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Αν πρόκειται για πληροφορίες ιατρικού χαρακτήρα, αυτές γνωστοποιούνται στον αιτούντα με τη βοήθεια γιατρού, ο οποίος ορίζεται για το σκοπό αυτόν. 5. Η άσκηση του κατά τις παρ. 1 και 2 δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας. 6. Η χρονική προθεσμία για τη χορήγηση εγγράφων κατά τις παράγραφους 1 και 2 ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του πολίτη είναι είκοσι (20) ημέρες».

III. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

.α Με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2690/1999, οι οποίες ερείδονται στα άρθρα 5^Α παρ. 1 και 10 παρ. 1 και 3 του ισχύοντος Συντάγματος, θεσπίζεται δικαίωμα προσβάσεως των διοικουμένων στα έγγραφα των διοικητικών υπηρεσιών, και καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις υπό τις οποίες ο ενδιαφερόμενος δύναται να λαμβάνει γνώση και αντίγραφα διοικητικών εγγράφων που τον αφορούν ή και ιδιωτικών εγγράφων, δικών του ή τρίτων, που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του, η οποία η εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. Προϋποθέσεις για τη γνώση η λήψη αντιγράφου των ανωτέρω εγγράφων, διοικητικών και ιδιωτικών, αποτελούν η υποβολή αιτήσεως εκ μέρους του ενδιαφερομένου και (επί λήξεως αντιγράφου) η καταβολή της απαιτούμενης δαπάνης αναπαραγωγής του και, περαιτέρω, προκειμένου μεν περί διοικητικών εγγράφων, η συνδρομή ευλόγου ενδιαφέροντος, δηλαδή προσωπικής εννόμου σχέσεως συνδεομένης με το περιεχόμενο τους, προκειμένου δε περί ιδιωτικών, εγγράφων, η συνδρομή ειδικού εννόμου συμφέροντος.

β. Ως διοικητικά έγγραφα, των οποίων ο ενδιαφερόμενος δύναται να λαμβάνει γνώση και αντίγραφων αυτών, θεωρούνται κατά τη διατύπωση του β' εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όσα συντάσσονται από όργανα των δημοσίων υπηρεσιών, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοικήσεως, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις. Από τη γραμματική διατύπωση της ανωτέρω

διατάξεως, ιδίως από τη χρήση της λήξεως «όπως», ευθέως προκύπτει ότι η στη διάταξη αυτή απαρίθμηση ορισμένων εγγράφων από τον νομοθέτη είναι ενδεικτική, διευκρινιστική και πάντως όχι περιοριστική, (Εγκ. Εισ. Α.Π 6/2006 , Γν. Εισ. Α.Π 1/2005 Ποιν. Χρ. 2006 . 84, Γν. Εισ. ΑΠ/2/2003 Ποιν. Λογ. 2001.801, Γνμδ. Ολ. ΝΣΚ 63/2008, 535/2008, 354/2006, ΓνμδΝΣΚ 37/2004, 125/2001, 49/2001, Ατομ. ΓνμδΝΣΚ 256/2011). Ως έγγραφο δε ή διοικητικό στοιχείο πρέπει να θεωρηθεί κάθε στοιχείο του διοικητικού φακέλου, το οποίο στηρίζει πρακτικό, ή άλλο διοικητικό έγγραφο, ή αναφέρεται σ'αυτό, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύεται και δεν αμφισβητείται η συνδρομή του ελάχιστου εννοιολογικού στοιχείου του διοικητικού εγγράφου, ήτοι ,η κατά νόμο από ορισμένη διοικητική αρχή έκδοση και η διά της υπογραφής υπό του αρμοδίου οργάνου της αρχής αυτής υπόστασή του, ώστε να είναι επιτρεπτή η πρόσβαση του πολίτη σ'αυτό ή η έκδοση αντιγράφου του ((ΓνμδΟλ. ΝΣΚ 63/2008, 354/2006, ΓνμδΝΣΚ 610/2001, Ατομική ΓνμδΝΣΚ 256/2011).

γ. Εξάλλου, για τη θεμελίωση του δικαιώματος γνώσεως των διοικητικών εγγράφων αρκεί η συνδρομή (ευλόγου) ενδιαφέροντος του αιτούντος («κάθε ενδιαφερόμενος»), χωρίς να απαιτείται η επίκληση και η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος στο πρόσωπο του αιτούντος και μάλιστα «ειδικού» ,όπως απαιτεί ο νόμος για τα ιδιωτικά έγγραφα που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες (βλ. Εισηγητική Έκθεση του Ν.2690/1999 και αιτιολογική έκθεση της Επιτροπής συντάξεώς του, Εγκ. Εισ. ΑΠ 6/2006 . Γν. Εισ. ΑΠ 1/2005, Α.Π 148/2013 (π.σ.ν) ΣτΕ 3130/2000 Διδικ. 1995. 663, 1397/1993, ΓνμδΟλ. ΝΣΚ 63/2008, 354/2006, 62/2012 Ατομική) Ως εύλογο ενδιαφέρον δε, δεν δύναται να θεωρηθεί το γενικό ενδιαφέρον κάθε πολίτη για την εύρυθμη άσκηση των γενικών καθηκόντων της Διοικήσεως και της τηρήσεως των νόμων εκ μέρους της , αλλά εκείνο το οποίο προκύπτει, κατά τρόπο αντικειμενικό ,από την ύπαρξη μίας συγκεκριμένης προσωπικής εννόμου σχέσεως, που συνδέει τον αιτούντα με το περιεχόμενο των διοικητικών εγγράφων, των οποίων ζητεί να λάβει γνώση (ΣτΕ 1214/2000, ΓνμδΟλ. ΝΣΚ, 354/2006, ΓνμδΝΣΚ 548/2008, 92./2005, Ατομ. ΓνμδΝΣΚ 344/2011, 256/2011).

δ. Περαιτέρω ,η αίτηση για τη χορήγηση αντιγράφων των διοικητικών εγγράφων του φακέλου υποθέσεως , θα πρέπει να φέρει κάποια χαρακτηριστικά, που δεν θα την καθιστούν καταχρηστική, θα πρέπει ,δηλαδή ,σ'αυτή να προσδιορίζονται με σαφήνεια τα έγγραφα, διότι, άλλως, το αίτημα χορηγήσεως αντιγράφων από τα αρχεία της δημόσιας υπηρεσίας δεν θα μπορεί να ικανοποιηθεί,

ως αόριστο. Παράλληλα, η άσκηση του δικαιώματος αυτού εκ μέρους των πολιτών δεν είναι νοητή να καταλήξει σε τροχοπέδη συνεχίσεως της λειτουργίας της αρμόδιας υπηρεσίας. Ο προσδιορισμός του αιτούμενου εγγράφου πρέπει να είναι σαφής, καθ'όσον η Διοίκηση δεν υποχρεούται, κατά τις ανωτέρω διατάξεις, να προβαίνει σε χρονοβόρες και επίπονες αναζητήσεις προς εντοπισμό του (ΓνμδΝΟΛ. ΝΣΚ 727./2001, 723/2000, ΓνμδΝΣΚ 502/1997, 396/05, 314/1996, Ατομ. Γνμδ ΝΣΚ 256/2011, 148/13 Α.Πποιν. Γνωμ. 1/2005 Εισ., Α.Π. Εισ. Α.Π. 4/2014).

IV. Στην προκειμένη περίπτωση η υπ' αριθ. Ρ 41/28/17-2-2015 απόφαση του Διοικητή του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, για την μετάθεση 13 υπαλλήλων στην ΕΥΠΕΑ –Αττικής, έχει το χαρακτήρα του διοικητικού εγγράφου .Περαιτέρω η σχετική αίτηση των αιτούντων υπαλλήλων που εργάζονταν στην ανωτέρω υπηρεσία είναι ορισμένη και το ενδιαφέρον τους για την λήψη αντιγράφου αυτής (αν και δεν προσδιορίζεται επακριβώς ο αριθμός πρωτοκόλου του εγγράφου αυτής) κρίνεται εύλογο και ειδικό καθόσον έχουν έννομο συμφέρον να προσβάλουν πιθανώς την απόφαση αυτή. Επομένως, πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση στους αιτούντες αντιγράφου της παραπάνω απόφασης.

V . Κατά συνέπεια στο υποβληθέν ερώτημα αρμόζει θετική απάντηση .

Δεκαί

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΕΩΝΑΣ